

Přehled realizovaných aktivit „Celostátní síť pro venkov“ z druhé poloviny r. 2022 Středočeský kraj

Celostátní síť pro venkov (dále jen CSV) ve Středočeském kraji organizovala v druhé polovině r. 2022 celkem 11 akcí pro veřejnost, u kterých byl hlavním tématem Program rozvoje venkova 2014–2020 (PRV). Jednalo se o pestrou paletu propagačních akcí. Rovněž se dokončují práce na výrobě propagačního materiálu - brožury „Úspěšné projekty Programu rozvoje venkova, realizované v období 2014–2022 ve Středočeském kraji s podporou Místních akčních skupin.“

Think Camp – Rural Development Czech Republic 2022 (mezinárodní seminář) 12. a 15. 7. 2022)

Akce s mezinárodní účastí, která je organizována společně s osmi univerzitami zemědělského a ekonomického směru (včetně České zemědělské univerzity, partnera CSV), sdružených v Euroleague for Life Sciences, se uskutečnila v Praze a Středočeském kraji ve dnech 11. – 15. 7. 2022, má tři části – první teoretickou, ve které vystoupili akademičtí zástupci univerzit s odbornými přednáškami. Ve druhé části navštívili studenti tři zemědělské subjekty ve Středočeském kraji, kde se seznámili s jejich hospodařením s důrazem na využití projektů, zejména pak PRV. Jejich úkolem bylo porovnat přístup podnikatelských subjektů k možnostem využití projektů a případně doporučit další progres organizace, což bylo úkolem shrnuté v závěrečné studii. Ve třetí části seznámili studenti zástupce univerzit i zemědělských podnikatelů se svojí prací, hodnocením zemědělských podniků a doporučeními. Druhá a třetí část akce byla organizována CSV. Společně jsme navštívili tři rozdílné zemědělské podniky: jezdecký areál Zduchovice, Zemědělské družstvo Krásná Hora nad Vltavou a soukromého podnikatele Petra Kuncla. Všechny tři subjekty mají bohaté zkušenosti s čerpáním podpor z PRV, což se odrazilo i ve studentských pracích a závěrečném posouzení subjektů, které proběhlo v restauraci U Švarců (rekonstruované opětovně s podporou PRV). Do diskuse se kromě zástupců univerzit zapojili i samotní zemědělské podnikatelé a výsledkem byla velká spokojenost s výsledkem prací studentů i celou akcí.

Kouřimská skála (propagační akce 13. 8. 2022)

Propagační akce proběhla ve spolupráci s MAS Podlipansko v sousedství krásného přírodního areálu, kde se konal stejnojmenný hudební festival (odpoledne s programem pro rodiny s dětmi, večer věnovaný vzpomínce na Petra Muka) a tato část areálu byla tradičně věnovaná stánkům státních i neziskových organizací pečeckého regionu, které se podílí na rozvoji venkova pomocí evropských národních dotací.

Stánek CSV byl tentokrát zaměřen na podporu regionálních potravin a jejich výrobců, kteří ve svém úspěšném podnikání využili podpory Programu rozvoje venkova. Řada z nich byla přímo na stánku představena. Celý festival byl hojně navštíven, organizátoři uvádějí přes 3 tisíce návštěvníků, kolem 800 navštívilo a bohatě diskutovalo na našem stánku.

Dožínky Petrovice (Propagační akce 5. 9. 2022)

Dožínky patří v obci Petrovice na Sedlčansku, v jihozápadní části Středočeského kraje, již po třicet let k tradičním akcím, na kterou rádi najdou cestu nejenom místní občané. A nebylo to jenom díky krásnému počasí. Pro zájemce byl připraven bohatý kulturní program se spoustou ukázek zemědělských prací a strojů od minulosti až po současnost. Zcela jistě se největšímu zájmu těšila historická mlátička z r. 1937, exponát z Jihočeského zemědělského muzea v Netěchovicích, kterou mohli zájemci obdivovat v plné práci několikrát za odpoledne. Stánek CSV si opětovně nemohl stěžovat na nezájem návštěvníků v tradičně zemědělském regionu, a to nejen díky výhodné poloze hned u vstupu do areálu za místním obecním úřadem. Nečekaně, erudovaně a přitom bezplatně se o propagaci CSV zasloužila moderátorka zde vystupující dechové kapely Venkovanka a ředitelka „sousední“ Místní akční skupiny Podbrdsko v jedné osobě, která mezi hudebními vystoupeními informovala o činnosti CSV a akcích, které v tomto regionu podporuje, i o úspěšných projektech PRV v regionu Sedlčanska.

Ovocný jarmark – slavnosti úrody (Propagační akce 10. 9. 2022)

Spojení tradiční prezenční akce se stánkem CSV a propagační PRV s edukativním programem v rámci komentované procházky zemědělsky využívanou a současně i ohrožovanou krajinou, vzbudilo velký ohlas nejen mezi obyvateli Poříčan, ale i návštěvníky z okolí. V průběhu odpoledne se dvakrát sešli zájemci u stánku vinařství Klučov (asi 800 metrů od náměstí před kostelem v Poříčanech), kde měli možnost seznámit se nejenom s výsledky patnácti let úspěšné snahy Kláry Šinkové a jejího manžela o obnovení vinařství a vinohradnictví této části Středočeského kraje, ale také s neopominutelnou rolí PRV (s představením devíti úspěšně realizovaných projektů jen v tomto finančním období SZP). Poté se účastníci vydali na hodinovou vycházku mírně zvlněnou krajinou na okraji Polabí, doprovázenou erudovaným výkladem Jakuba Čepeláka z Ekocentra Vrátkov. I znalci místních poměrů byli překvapeni jeho postřehy a ukázkami zaniklých historických sadů a měli možnost se na vlastní oči přesvědčit o jejich pozitivním vlivu na krajinu, zejména při udržování vody v krajině a významném vlivu při ochraně proti vodní a větrné erozi. Najednou viděli krajinu pro ně velmi dobře známou jinými očima. Vycházka končila vždy na stánku CSV v Poříčanech, kde se účastníci mohli nejen občerstvit (část občerstvení zajištěno producenty, využívajícími PRV z regionu), ale i seznámit se s činností CSV a úspěšnými projekty PRV spoluprádající MAS Region Pošembeří o.p.s.

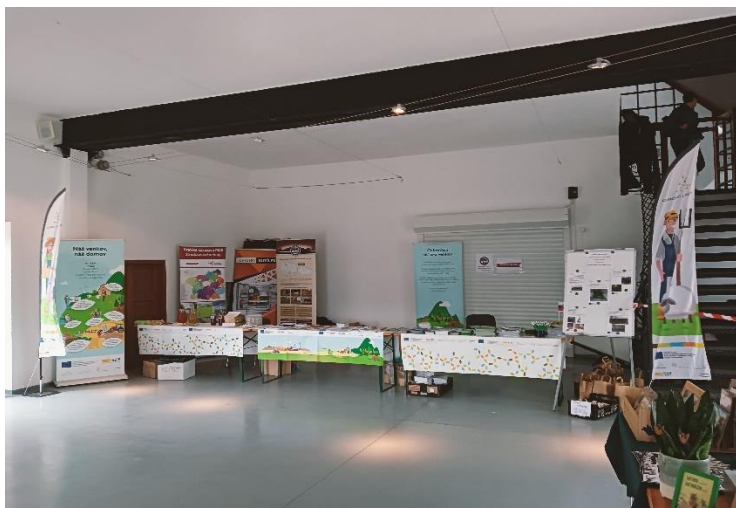
Úspěšné projekty Programu rozvoje venkova a agroturistiky na Hustopečsku (Exkurze 17. – 18. září 2022)

Tématem exkurze na jižní Moravu, spoluorganizované s MAS Blaník, bylo seznámení se s projekty PRV ve vztahu k podpoře agroturistiky v oblasti, kde je tuzemský turistický ruch (i s příspěvím PRV a místním produktům, zvláště vinařství) velmi rozvinut. Na rozdíl od Hustopečska je Podblanicko, region blízko Prahy, oblast s málo rozvinutou turistickou infrastrukturou, která jen zdánlivě nemá návštěvníkům co nabídnout, snad kromě krásné krajiny a klidu. Inspirací pro budoucí rozvoj regionu jsme hledali na řadě míst jižní Moravy – arboretu v Němčičkách, řešení společné stezky pro chodce a cyklisty v Kobylí, vedoucí k malému, ale velmi zajímavému místnímu muzeu s unikátními národopisnými exponáty a multimediálním představením vinařské tradice, či u památníku brněnské operace na konci druhé světové války v Křepicích (vše podpořeno projekty PRV). Právě při návštěvě posledně jmenovaného místa si účastníci uvědomili, kolik jsou občané Podblanicka dlužní české historii například připomínáním bitvy u Jankova, krvavým střetem v předvečer třicetileté války, která byla pro český národ stejně osudová, jako následná bitva na Bílé hoře. A museli jsme souhlasit s majitelem restaurace a vinařství na dohled od Pálavy **Bronislavem Vajbarem**, že současný turista a cestovatel se bude vracet tam, kde má zajištěnou komplexní nabídku služeb, podpořenou něčím mimořádným, či ojedinělým, nejlépe ve vztahu v souvislosti s tradicemi navštíveného regionu.

Poznejte náš venkov (Propagační akce 17. 9. 2022)

Ve spolupráci s velmi agilní MAS Svatojiřský les se na zemědělské farmě v Pojedech konal již tradiční jarmark, spojený s ukázkami zemědělské techniky a zvířat, prací na farmě. CSV měla pro představení vlastních aktivit a poskytnutí informací k SZP prostor u vstupní haly i s technikou. Po celou dobu jarmarku měli návštěvníci možnost opakovaně shlédnout videoprezentaci úspěšných projektů PRV, administrovaných v tomto regionu prostřednictvím MAS. Mohli se tak na místě seznámit s tím, co celý proces přípravy, administrace, realizace a následné udržitelnosti projektů obnáší od těch nejpovolanějších – zástupců MAS a rovněž i některých zde přítomných žadatelů o dotace. I přes pečlivě připravený program bylo hlavním lákadlem na jarmark téměř dvouhodinové vystoupení kapely Olympic s Petrem Jandou. I díky jim přes chladné a deštivé počasí navštívilo jarmark podle údajů pořadatelů 2400 dospělých osob, z nichž zhruba třetina navštívila i stánek CSV.

Jak čelit energetické krizi s podporou PRV (Exkurze zahraniční 29. – 30. 9. 2022)

Dvoudenní exkurze, pořádaná ve spolupráci s místní akční skupinou Dolní Pojizeří, z.ú., měla dvě části – první tuzemskou, druhou zahraniční, a jedno společné téma. Tím byla podpora progresivních nízkoemisních technologií a komunitní energetika. O rozdílných přístupech v České republice a Rakousku ve snaze dosáhnout maximální energetické soběstačnosti obcí a tím i jak lépe odolávat důsledkům rostoucích cen energií pro venkov, jsme se mohli přesvědčit na místech, vzdálených od sebe cca 30 km. První den jsme se v jihočeské obci Svatý Jan nad Malší (získala mj. celorepublikové ocenění Vesnice roku 2018) seznámili s projekty PRV, které podpořily z operace 19.2.1 Podpora operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje činnost místní obecní kotelny a využití „chytrých technologií“. Druhý den jsme se přesunuli do Rakouska, kde jsme v obci Windhaag bei Freistadt a blízkém okresním městě Freistadt navštívili velmi pestrou škálu nízkoemisních energetických zdrojů, které společně, díky malým vodním elektrárnám, větrné a solární energii v kombinaci s výrobou energie z biomasy, dokáží po celý rok zajistit téměř 75% energetickou soběstačnost pro domácnosti a obecní budovy. Velkým překvapením pro nás byl modernizovaný vyšší a výkonnější typ větrných elektráren. Jejich bezhlučnost a přítomnost pasoucích se krav pod větrnou růžicí nás velmi překvapila; mohu všechny skeptiky ubezpečit, že níže prezentovaná fotografie není – navzdory vžitým představám – reklamní trik, ale autentický snímek z užitečné a inspirující exkurze CSV.

Jablkobraní 2022 (Propagační akce 8. 10. 2022)

Mezi nejúspěšnější propagační akce Celostátní sítě pro venkov ve Středočeském kraji se již tradičně řadí ty, pořádané ve spolupráci s Místní akční skupinou Svatojiřský les. Oslava dobré úrody ovoce, nazvaná Jablkobraní 2022, se v tomto roce uskutečnila v sobotu 8. října v areálu místního koupaliště obce Luštěnice na Mladoboleslavsku. Tématem akce bylo jablko, počínaje pěstováním v minulosti i dnes, (s ukázkami úspěšných projektů z oblasti ovocnářství v regionu, podpořených z Programu rozvoje venkova), přednáškou o historických odrůdách jablek, přes představení, typických pro oblast Svatojiřského lesa (ty byly vypěstovány v sadařství příjemce PRV pana Nováka v nedalekých Mcelech), až po pestrou paletu možností jejich zpracování. Z ukázek, jak je možné využít jablka kromě gastronomie a také jako zdroj vitamínů, nejvíce zaujalo zpracování „padaných“ jablek na moštování. Účastníci si dokonce mohli přinést vlastní jablka (aby měli vlastní jistotu kvalitní suroviny), ze kterých si odnesli čerstvě vylisovanou ovocnou šťávu bez jakýchkoliv konzervantů či přísad, takže obsluha lisu na ovoce se po celou dobu akce prakticky nezastavila. Obdiv návštěvníků si vysloužila paní, která z různého ovoce vyřezávala vkusné dekorační předměty, i šikovné ženy, které ze sušeného ovoce připravily pěkné ozdoby.

Celostátní síť pro venkov měla k dispozici velký stánek, kam se vešly nejen informační brožury a letáky, ale i drobné propagační předměty, většinou sloužící jako odměna pro návštěvníky stánku, kteří řádně odpověděli na otázky ze zemědělského kvízu. Kromě již zmiňované ochutnávky v regionu nejčastěji pěstovaných odrůd jablek zde bylo připraveno malé občerstvení pro partnery CSV i MAS z regionálních potravin. Místní akční skupina Svatojiřský les připravila celou akci jako zábavně – naučnou zejména pro rodiny s dětmi. Ty si při vstupu převzali kartu, na které byly označeny stánky, kde musely plnit zadané úkoly či odpovídat na otázky, většinou spojené s ovocem a ovocnářstvím. O zábavu pro menší děti se postarali místní herci s inscenací pohádky, ty větší měly možnost vyzkoušet si zorbing – jízdu v plastové kouli. Všichni měli radost z příznivého počasí, i díky kterému vydařenou akci navštívilo kolem osmi set návštěvníků.

Středočeský venkov na prahu nového programového období SZP 2023–2027

(Seminář s exkurzí 10. – 11. 11. 2022)

Již tradičně dvoudenní seminář, organizovaný ve spolupráci s Krajským sdružením národní sítě MAS ve známém sportovním centru v Nymburku, byl věnován novému finančnímu období Společné zemědělské politiky EU 2023–2027. Tomu odpovídal vhodně zvolený program i zástup vysoce kvalifikovaných lektorů včetně vedoucích pracovníků ministerstev a náměstka hejtmanky Středočeského kraje. Dvanáctihodinový maraton jednání prvního dne byl podle programu i přání účastníků přerušen plánovanou exkurzí do blízké Kostelní Lhoty, obce, která zvítězila v celostátní soutěži Vesnice roku 2022. Ing. Tomáš Drobný, starosta „Kostelky“, seznámil účastníky exkurze nejenom s úspěchy, které obci zajistily vítězství v prestižní soutěži, ale rovněž s velkými plány do budoucna. Součástí prohlídky byla i návštěva malé místní sýrárny rodiny Němečkových, proslulé v širokém okolí skvělými sýry a jogurty, a jejich projektu s podporou Programu rozvoje venkova, operace 19.2.1. Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Nosným tématem druhého dne byla komunitní energetika a možnosti podpor ze SZP zapojení MAS ve spolupráci s obcemi do této aktuální výzvy pro celou naši společnost. Mezi vystupujícími k této problematice zaujala prezentace Jana Floriana, který rekapituloval dosavadní aktivity NS MAS v této oblasti, připomněl a současně doporučil zakládání regionálních energetických podniků (s uvedením příkladu z Opavska) ještě před přijetím častokrát vzpomínaného a očekávaného „energetického“ zákona.

Společná zemědělská politika 2023–2027 a možnosti úspor v energetice nejen pro zemědělce

(Seminář 22.11.2022)

Celodenní seminář, pořádaný v úzké spolupráci s MAS Střední Polabí v prostorách zámku v Brandýse nad Labem, byl programově rozdělen na dvě tematicky odlišné, přesto spolu související části. Dopoledne bylo plně vyhrazeno budoucímu programovému období Společné zemědělské politiky 2023–2027 a dotační politice pro zemědělce a zpracovatele zemědělských produktů. I přesto, že v době konání semináře nebyly ještě známy všechny detaily SZP, bylo vysoce erudované vystoupení ředitele Regionálního odboru SZIF Ing. Zdeňka Procházky s prezentací velmi zajímavé a podnětné, což potvrdila následně i bohatá diskuse.

Odpolední část byla ve znamení komunální a komunitní energetiky se spoustou informací a inspirativních podnětů pro zemědělce, zástupce obcí i „obyčejné“ občany. Nejprve Přemysl Růžička ze Středočeského inovačního centra v Makotřasech seznámil přítomné s novým dotačním programem na podporu inovačních projektů a výroby inovativních produktů pro malé a střední podnikatele, nově se týkajícího i zemědělců. Následovaly prezentace čtyř zástupců Národní sítě MAS a její platformy pro komunitní energetiku a pro chytrý venkov, zaměřené na obce a jejich možnosti a postupy při úsporách energií. Kromě spousty užitečných rad a návodů na snížení nepříznivých dopadů energetické krize si účastníci odnesli domů větu, kterou reagoval Ing. Jiří Krist, bývalý předseda NS MAS, na otázku, proč je potřebné hovořit o úsporách energií právě mezi zemědělci. Protože na venkově je spousta bývalých či v současnosti využívaných objektů, které mají obrovský potenciál k využití pro netradiční výrobu „čisté“ energie, ať jsou to střechy zemědělských objektů pro instalaci solárních panelů či objekty využitelné pro výrobu energie z biomasy.

Začínáme podnikat v zemědělství 2022 (Seminář 22. 11. 2022)

Seminář pro mladé začínající zemědělce a potencionální zájemce o hospodaření v zemědělství byl pořádán ve spolupráci se Střední zemědělskou školou a Střední odbornou školou Poděbrady. Nejprve účastníci měli možnost seznámit se v rámci prezentace koordinátora CSV s širokými možnostmi dotačních podpor pro zemědělce a další podnikatele v zemědělství ze SZP a PRV se zdůrazněním zaměřením na mladé a začínající zemědělce a jejich zvýhodnění v rámci evropské dotační politiky. Rovněž byli informováni o činnosti CSV a akcemi, které jsou jejím prostřednictvím organizovány a současně byli pozváni na semináře, které CSV ve Středočeském kraji plánuje v 11 okresech kraje na přelomu března a dubna. Poté vystoupil doc. Ing. Jan Vopravil, Ph.D. z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy, který seznámil začínající podnikatele s podmínkami nutnými k zahájení nebo rozvíjení jejich činnosti - zemědělské praxe s důrazem na udržitelné hospodaření šetrné k půdě a také významu udržitelnosti kvalitní půdy. Následovala přednáška s prezentací Ing. Jiřího Malíka, ekologa a předsedy spolku Živá voda a ředitele projektu Společně proti suchu, nositele prestižní ceny Josefa Vavrouška za ekologii za rok 2022.

Ten představil účastníkům projekt Adaptace krajiny na klimatickou změnu a také výsledky pilotního projektu Živá voda a zde používané systematické, komplexní a replikovatelné metodiky, ve které týmy dobrovolníků pod vedením proškolených lektorů mapují díky aplikaci QGIC a přístupným mapovým portálům území s rizikem ohrožení klimatickými změnami. Současně umožňuje zmíněná metodika navrhnout komplexní řešení pro ochranu půdy proti suchu, erozím a dalším nevratným změnám.

Oba odborníci na ochranu půdy poté v rámci malé vycházky na pozemku školy názorně demonstrovali ohrožení půdy klimatickými změnami a nutnosti okamžité nápravy. Jejich přesvědčivé vystupování inspirovalo zejména přítomné studenty a absolventy pořádající školy v Poděbradech, že se na místě přihlásili jako dobrovolníci, kteří se připojí k programu Živá voda.

Setkání partnerů Celostátní sítě pro venkov ve Středočeském kraji (webinář 16. 12. 2022)

Krátce před vánočními svátky, tři týdny po poslední akci CSV s finančním plněním, a současně i krátce po schválení Ročního regionálního plánu práce na rok 2023 Koordinačním výborem a Koordinační skupinou CSV pozval koordinátor pro Středočeský kraj partnery na zhruba hodinový webinář. Cílem tohoto webináře bylo nejprve rekapitulovat rok 2022 a akce podpořené a realizované CSV ve spolupráci s jejími partnery. Hlavním „lákadlem“ však byla druhá část, ve které koordinátor informoval o plánu RRPP na rok 2023 s vysokým stupněm předpokladu jeho realizace v příštím roce. Tento program obsahuje 24 základních a pět náhradních akcí s rozpočtem 3,2 mil. korun (o 900 tis. více, než v „rekordním“ roce 2022), které mohou být realizovány v případě ušetření finančních prostředků, popř. v případě, že se některá z vybraných akcí nebude konat. Přednášející připomněl nové postupy při schvalování a organizaci akcí, které se týkají především exkurzí a nově stanovené

podmínky při jejich realizaci. V diskusi účastníci ocenili užitečnost webinarů zejména pro budoucí organizátory akcí, jakož i zvolenou formu i obsah.

Změny v organizaci a administraci akcí (1)

- 1. Posílení kontrolních mechanismů:**
 - Před cenovým marketingem kontrola CRIBIS
 - Seznam účastníků a náhradníků exkurzí předem
- 2. Důraz na propagaci akcí**
 - Zprávy z probíhajících akcí na facebook
 - Krátká videa z akcí
 - Zprávy z exkurzí veřejně (100 slov)
- 3. Licenční fotografie (jen exkurze)**
 - Vždy min. 20 licencovaných foto použitelných pro propagaci PRV
 - Bez log výrobců, nerozmazaná, nejlépe bez osob
 - NE z Úschovny (jde to přes TEAMS)
- 4. Změna limitů (duben 2023?)**

Miroslav Prokop, 10.1 2023